

Frågor rörande sexarbete

Johanna Sirkiä

Frågor om prostitution

Synpunkter på
frågor om prostitution

Synpunkter på
prostitutionsdebatten

Vad är sex?

3 dimensioner i
sexuell njutning

Naturlig sexualitet -
fruktansvärt primitivt?

5 dimensioner i
människans sexualitet

Förklaring till sex och
sökning efter orsak/skyldiga

Debatt om sex/sexualitet

Sexuell demonisering

Prostitution som
sexuell hotbild

Prostitution som
samhällelig hotbild

Stigmatisering

Tragiken i sexarbete

Risker i kundbetjäning

Risker i erotisk posering
och framträdande

Yttre hot i sexarbete

Sexarbetarnas
olika lagliga status

Definitioner av
"prostitution" i strafflag

Syftet med kriminalisering
i teori

Straffrätten betyder
straff och tvångsmedel

Straffrättens följder
i prostitution

Frågor som inte hjälper

Frågor för att hitta
lösningar

Dimensioner av sex mellan
sexarbetaren och kunden

Tilläggsinformation
och feedback

Johanna Sirkiä

Yrkesexamen

- HSO-sekreterare
- Utbildad massör

Studier

- Teologi
- Juridik
- Sexualrådgivning och sexualterapi

Yrkesverksamhet

- Sexualrådgivning
tel. 0600 12616 (2,52 €/min)
- Bokföringstjänster

Internet

- www.Sexpert.fi
- www.LadyJohanna.com
- www.Relipe.com

Frågor om prostitution

Hur många prostituerade finns det i Finland?

Varför är de flesta prostituerade kvinnor?

Hur kan man hjälpa/rädda prostituerade?

Varför köper man tjänster från en prostituerad?

?

Borde man förbjuda prostitution?

Varför börjar man prostituera sig?

Borde man legalisera prostitution?

Synpunkter på frågor om prostitution

Hur kan man räkna antalet?
Vem räknas in? Kriterier?
Hur tillämpas kriterier?

Hur har du kommit fram till
att de flesta prostituerade
skulle vara kvinnor?

Kunde/borde
man fråga det
från den som
behöver hjälp?

**VAD är det
egentligen fråga om?**

Hurdan föreställning
har du om sexköpare
eller sexköp?

**Vad menar man
med prostitution?**

Vilken konkret gärning
skulle du vilja förbjuda?

**Hurdana
antaganden
har man?**

Varför?! - Om vilka
orsaker vill du höra?
Kanske en orsak var
nyfikenhet?

Legalisera sexuella handlingar
utanför äktenskap? Är de olagliga?

Synpunkter på prostitutionsdebatten

Hur definieras prostitution och prostituerad? Vem definierar?

- Blir en väntande ledig kvinna på en allmän plats kategoriserad som en prostituerad lättare än en man? På vilka grunder?
- Hur kan man dra slutsatsen att den väntande kvinnan kommer att ha sex med mannen som hon träffar? Är det självklart? På vilka grunder?
- Hurdana antaganden om sex, pengar och kön har vi? Hur påverkar dem på vår uppfattning om prostitution?
- Är begreppen oberoende av realiteter och observationer? Är definitionen apriorisk?

Vad eftersträvar man med debatten om prostitution och sexköp?

- Vill man upprätthålla vissa värderingar och uppfattningar gällande sex, sexualitet och kön?
- Är prostitution en bra fiende, med vilken man kan undvika svårare frågor?
- Är prostituerades konkreta riktiga problem så obehagliga att man vill i stället debattera teoretiskt?
- Är vi öppna att höra av olika individers erfarenheter som inte passar ihop med våra egna uppfattningar?
- Vill man tystna ner marginaliserade människors obehagliga anmärknigar om samhället?

Vad är sex?

Är detta sex?

På vilka
grunder?

Vems/Vilken
synvinkel är
avgörande?

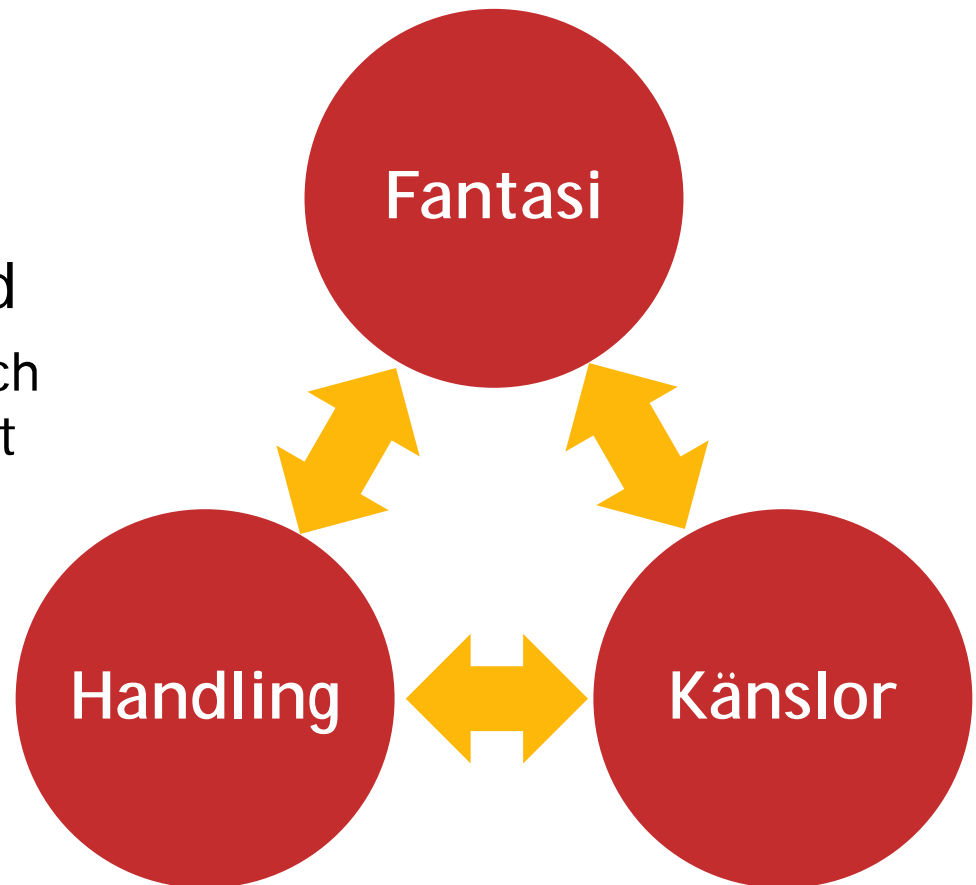
3 dimensioner i sexuell njutning

= upplevelser som kunden söker efter när han/hon köper sexuella tjänster

Sexarbetaren säljer/erbjuder kundens egen fantasi till kunden.

Sexarbetaren kan ge sin kund

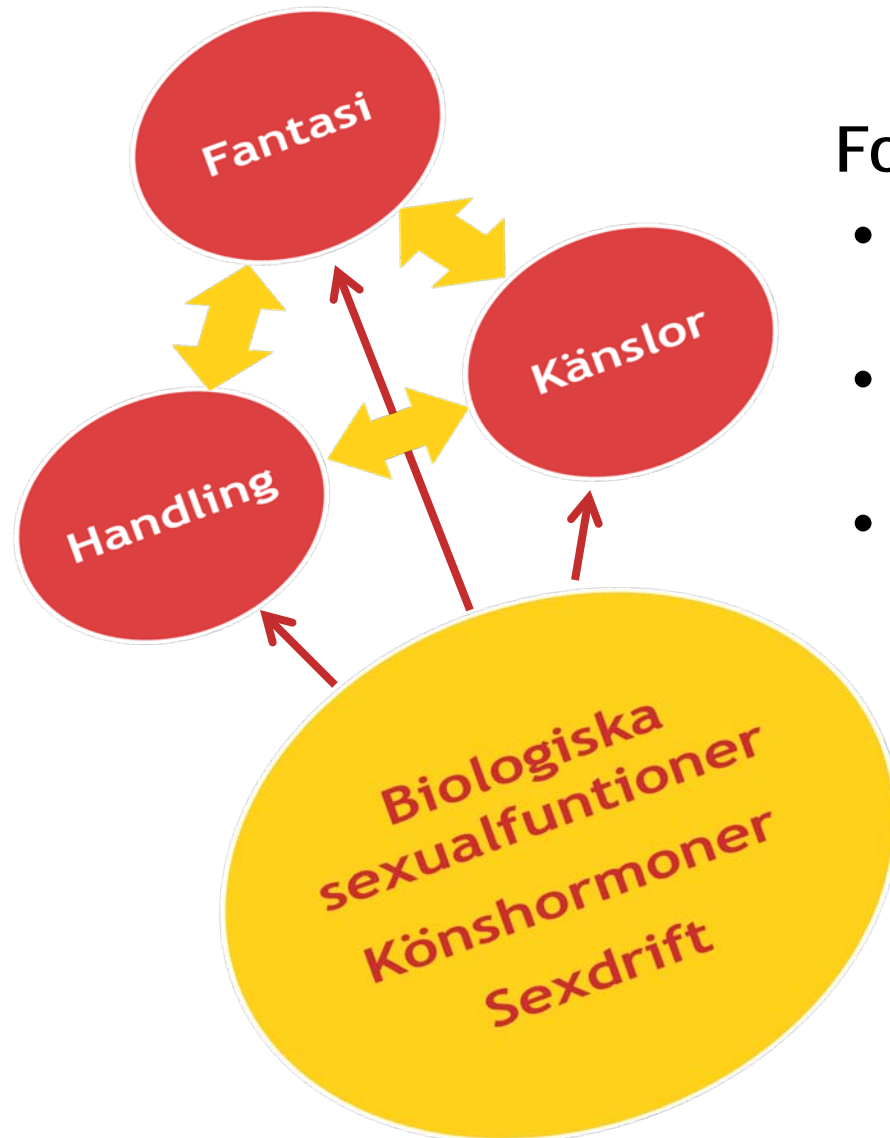
- möjlighet till sexuell samvaro och sexualakt utan prestationsångest
- möjlighet att uppleva olika (sexual)fantasier utan skam och rädsla
- möjlighet att uppleva och testa sina känslor

Naturlig sexualitet – fruktansvärt primitivt?

Sexuallust

- den biologiska sexualdriften
- fantasier
- känslor

Fortplantning

- den biologiska sexualdriften
- fysiska handlingar
- känslor

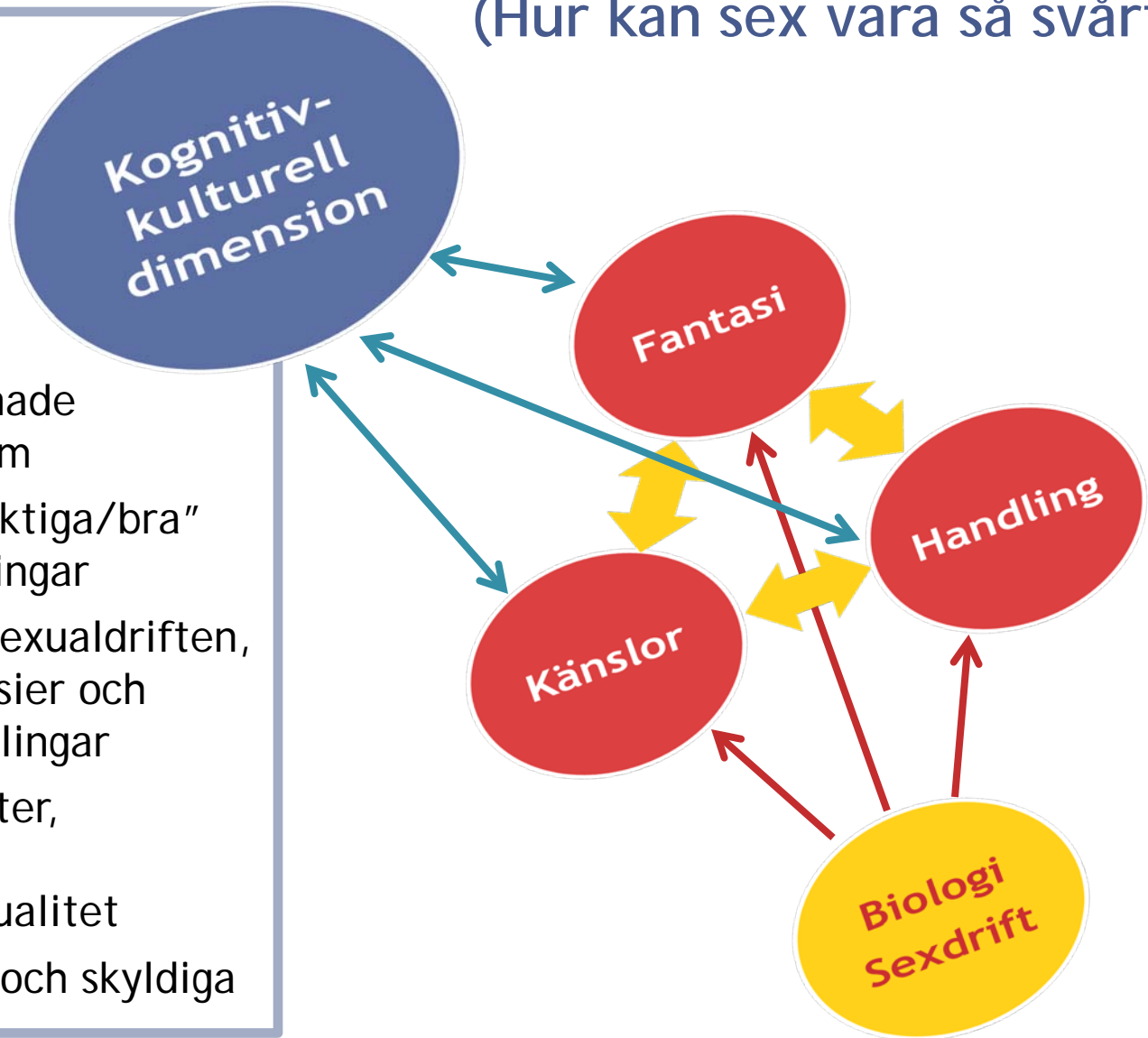
5 dimensioner i människans sexualitet

(Hur kan sex vara så svårt?)

Uppfattningar,
antaganden,
värden, normer

Uttrycksformer

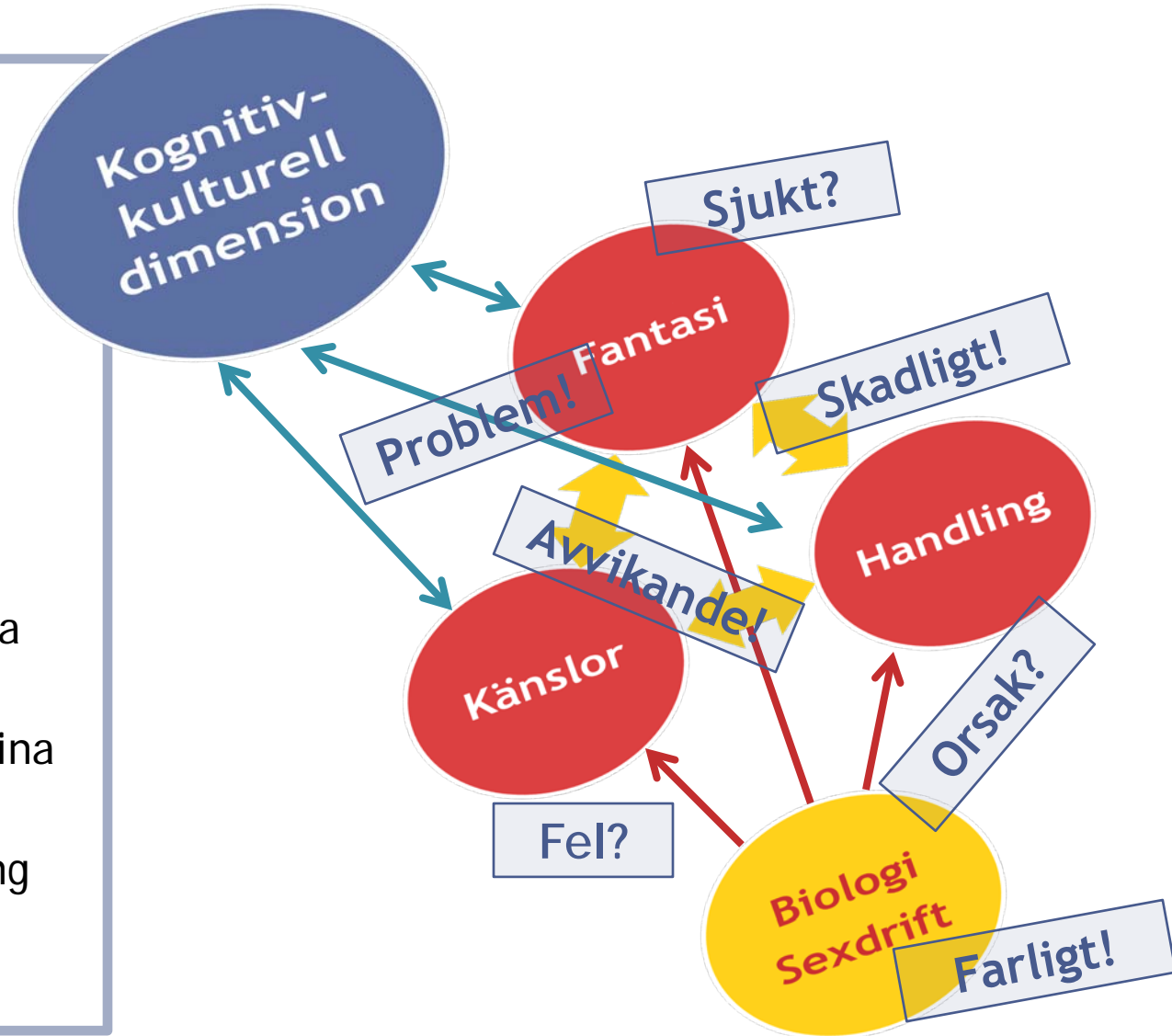
- äktenskap och kärleksparförhållande som ideal och norm
- idealisering av "riktiga/bra" känslor och handlingar
- demonisering av sexualdriften, "onormala" fantasier och "avvikande" handlingar
- fruktan för olikheter, "avvikelser" och okontrollerad sexualitet
- sökan efter orsak och skyldiga

Förklaring till sex och sökande efter orsak/skyldiga

Sexuella handlingar och uttrycksformer som inte passar ihop med antaganden och normer väcker oro, rädsla, sökan efter förklaringar och syndaböcker

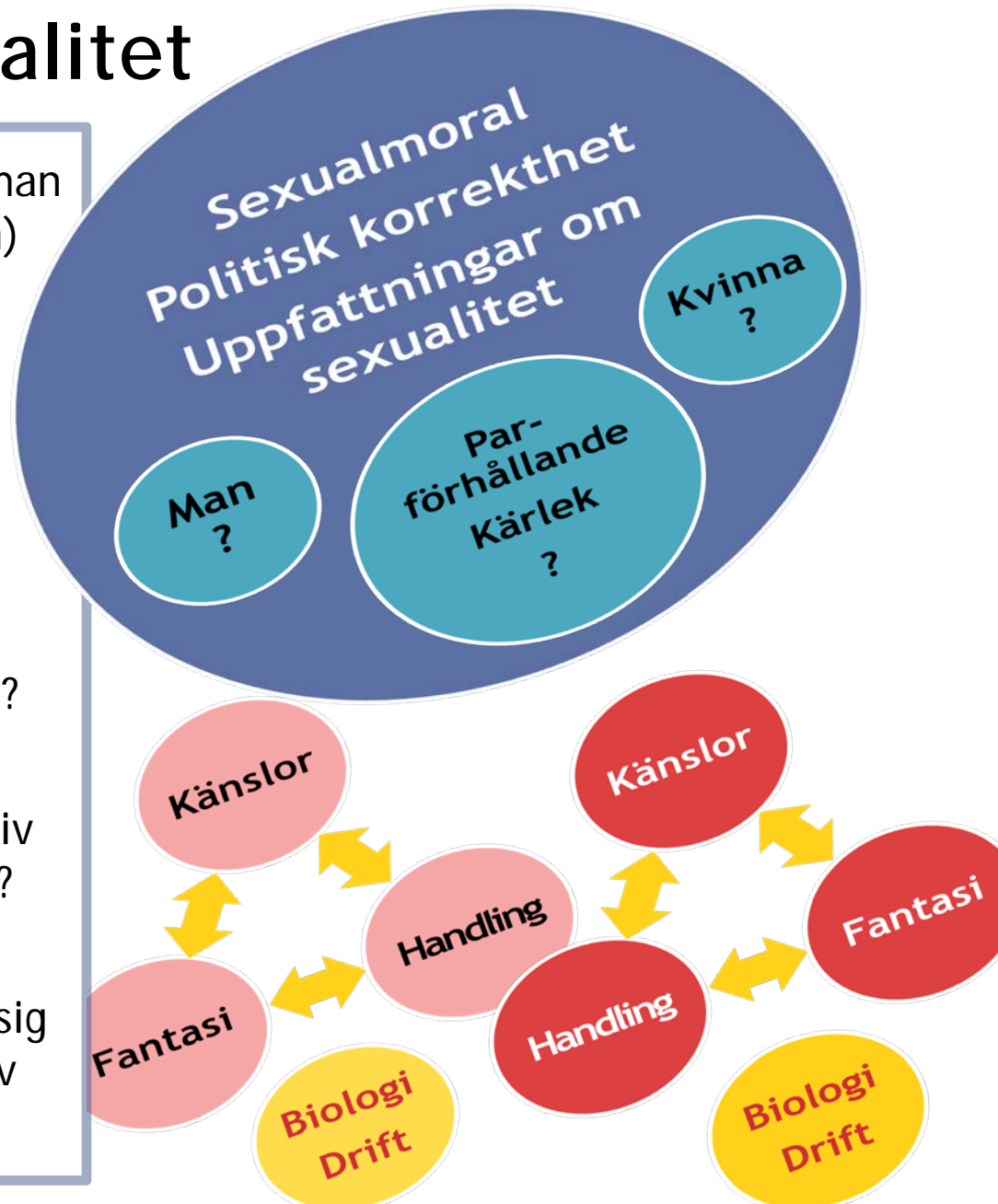
- Är jag avvikande?
 - Vad beror detta på?
 - Hur kan man eliminera detta?
 - Vem gav makten till sina primitiva drifter?
- Man söker efter lösning genom förbud och förnekande

Debatt om sex/sexualitet

Vad är det egentligen fråga om då man debatterar (i allmänheten/politiken) om sex/sexualitet?

- Maktspel och värden gällande könsroller?
- Utnyttjande av moralisering och normalitetsuppfattningar som redskap i maktkamp?
- Förstärkning av sin egen ställning?
- Har debatten någonting att göra med människors konkreta sexualliv eller deras riktiga sexualproblem?
- Befrämjar/förhindrar debatten färdigheten att förstå andra och sig själv och möjligheten att njuta av sexualitet utan större problem?

Sexuell demonisering

Antaganden, värden
och moralisering gällande
sexualitet och kön

Kategorisering av sex
(eller "avvikande" uttrycks-
former av sexualitet)
som synd, sjukdom eller
annat problem

Ideal om parförhållande
som den enda riktiga (eller
den bästa) platsen för bra
sexualliv

Ideal om sexuell oskuld

Formellt neutrala begrepp

- sexköp
- sexhandel
- glädjeflicka
- gigolo
- hora
- tillfällig sexualkontakt
- att sälja sig själv
- prostitution
- prostituerad
- sexarbetare
- sexarbete

upplevs i verklighet

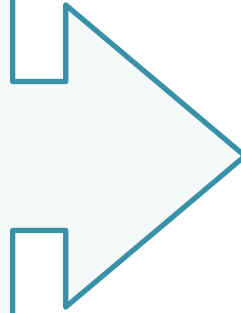
(även av många sexarbetare)
fördömande och demoniserande

Prostitution som sexuell hotbild

Sex och pengar är svåra och känsliga frågor. Det är svårt för de flesta att tala ärligt och öppet om dem.

Det är lättare att hantera ångest, besvikelser och problem gällande sexualitet och människoförhållande genom att projicera dem utanför sig själv.

Man vill gärna skuldbelägga andra för sina misslyckanden (t.ex. i parförhållande).

Obekanta människor (prostituerade) är bra mål för projicering.

Tanken om en prostituerad (kvinna)

- som rakt berättar sina villkor om sex och pengar
- som behärskar sexualitet och mår bra i sitt arbete kan upplevas som störande och hotande.

En prostituerad som ett offer (eller som en syndig kvinna) är en lättare tanke.

Prostitution som samhällelig hotbild

Stigmatisering

Prostitution som
en samhällelig hotbild

Prostitution som
en sexuell hotbild

Sexarbetarnas egna
individuella problem

Problematiska
förhållanden

Risker i sexarbete

- En prostituerad blir definierad som ett problemfall, som inte själv kan lösa (inte ens förstå) sina problem.
- Prostituerad = farlig, syndig, opålitlig, skrämmande, problematisk, hotande, sådan som "ingen vill bli"
- Stigmat gäller även andra sexarbetare än prostituerade.
- Stigmat förhindrar sexarbetarnas egna möjligheter att själv definiera och lösa sina problem.
- Även social- eller hälsoarbetare kan vara så skrämda av "prostitutionsproblemet" att de inte kan hjälpa sexarbetare fast det skulle handla om en vanlig hälso- eller socialfråga.

Tragiken i sexarbete

- Ytligt sett är det relativt lätt att börja – liksom en hobby. Det krävs ingen utbildning eller inga intyg.
- För många sämre lottade och marginaliserade människor är prostitution ofta det enda eller lättaste sättet att förtjäna pengar.
- Många tycker att förfasandet över porr och prostitution låter överdrivet och falskt, vilket kan leda till att man börjar med sexarbete och förnekar eller underskattar problem och risker.
- Man börjar ofta med sexarbete utan realistisk uppfattning om de verkliga faror, problem och risker som finns i sexarbete och utan kunskap om trygga arbetssätt.
- De kunder som vill ha öm sex, som respekterar sexarbetare och betar sig bra söker oftast efter bra service. De vill hitta en sexarbetare som mår bra och trivs i sitt arbete.
- Sjuka sadister söker efter sådana sexarbetare som ser lidande ut, dvs sådana som mår dåligt.
- Problematiska utgångspunkter och brist på kunskap leder ofta till det att problemen blir fler och svårare.
- Rädslan för stigmat kan förhindra sökandet efter hjälp, fast själva problemet skulle vara helt vanligt och fast det skulle finnas hjälp att få.

Risker/utmaningar i kundbetjäning

Sexarbetets karaktär

- betjäning av kunder med hjälp av fantasier, sexuella handlingar och känsloupplevelser
- empati, sympati
- intim närvaro

Det är viktigt att

- definiera och meddela sina gränser och regler
- hitta sådant arbetssätt att man bevarar sin integritet
- lära sig professionell inställning till arbetet och kunder

Sexarbetarens inställning

- Anammande av stigmat kan leda till själv-diskriminering och unkerkastelse under förhållanden
- självrespekt eller självförakt

Kunskaper och färdigheter gällande

- sexualfrågor, säker sex
- kundbetjäning
- företagsamhet, pengar, marknadsföring

Sexarbete passar inte för alla.

Kunder och andra intresserade

- orealistiska förväntningar om möjligheter att förverkliga fantasier
- nedsättande attityd mot sexarbetaren
- berusning
- inställning till sex som prestation: upplevelse av misslyckandet kan provocera aggression
- kund som klamrar sig fast vid sexarbetaren (förälskelse)
- missuppfattningar
- (obefogad) rädsla

Risker/utmaningar i erotisk posering

Arbetets karaktär

- framträdande framför kameran eller publiken
- intresse från media
- man blir stämplad som objekt för allmänheten

Det är viktigt att

- definiera och meddela sina gränser och regler
- bevara sin integritet
- ha en professionell attityd till arbetet och media

Arbetarens inställning

- Rädsla av stigmat kan leda till förnekande: jag är ingen sexarbetare
- framträdande kan bli en addiktion
- självrespekt eller självförakt

Kunskap och förmåga

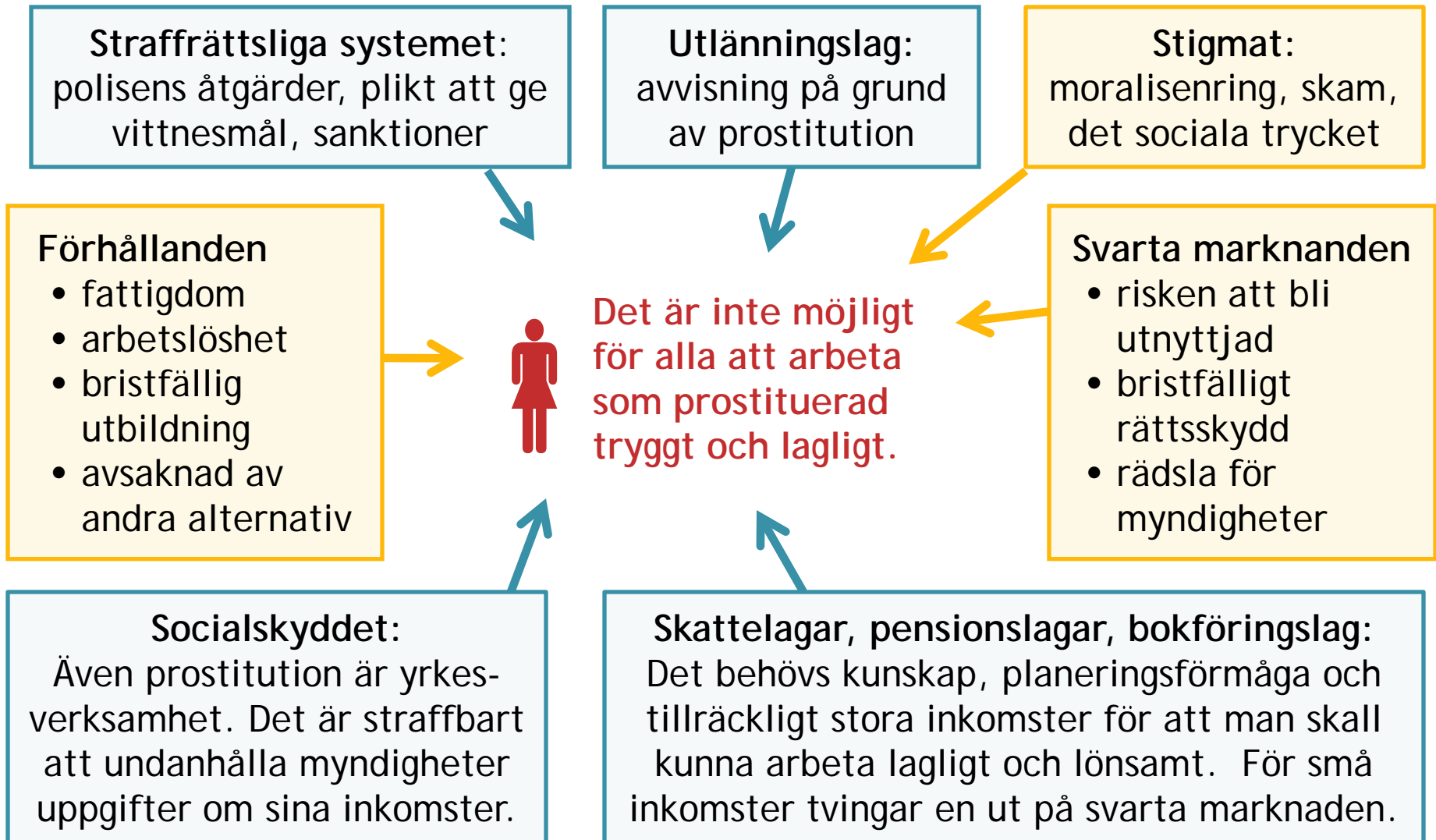
- publicitet, press, media
- förmåga att förhandla om sina arbetsvillkor
- förmåga till samarbete

Porrt och striptease lämpar inte till alla.

Bilder och publicitet

- Man kan inte dra tillbaka bilder.
- Producenter kan publicera samma bilder många gånger och i olika sammanhang.
- Man kan inte kontrollera eller begränsa hur bilder används och i hurdana sammanhang de förekommer.
- Förklaringar och förnekelse hjälper inte om man blir stämplad av allmänheten.

Yttre hot i sexarbete

Sexarbetarnas olika lagliga status

Utlänningar = de som kommer utifrån EU och inte har permanent uppehållstillstånd

- Misstanke om prostitution är grund för avvisning.
- Juridiskt är avvisning inget straff. Därför behöver man inte bevisa misstanke liksom i straffrättsliga fall.
- Avvisning förhindrar vanligen möjligheten att få ett nytt visum.

Anställd eller företagare

- Annat sexarbete än prostitution kan man göra som anställd eller som företagare.
- På grund av koppleri-stadgan kan man lagligt arbeta som prostituerad endast som en självständig företagare.
- Det är mycket svårt (i praktiken omöjligt) för företagare att få utkomststöd. Företagaren måste kunna försörja sig själv.

Svart jobb

- Försummelse av bokföring och skattedeklarationer är brott.
- Olika bakgrund:
 - Brist på kunskap
 - Brist på förmåga att ta hand om saker
 - Felaktiga antaganden, t.ex. man tror att prostitution är olagligt.
 - Laglig verksamhet är inte alltid möjligt på lönsamt sätt.
 - Rädsla för stigmat

Definitioner av "prostitution" i Finlands strafflag (SL)

Människohandel

- SL 25: 3, 3a
- Brottet riktar sig mot en person som (nästan) fullständigt saknar egen handlingsfrihet
- Människans skyddslösa läge utnyttjas ekonomiskt i:
 - koppleri/prostitution eller annat sexuellt utnyttjande
 - tvångsarbete
 - andra förhållanden som kränker människovärdet
 - organhandel

"Vuxenprostitution"

- SL 20: 8, 9, 9a, 10
- Utförs mot ersättning:
 - samlag = inträngande med könsorgan i en annans kropp eller sexuellt inträngande i en annans könsorgan
 - med samlag jämförlig handling som utförs i syfte att uppnå sexuell upphetsning eller tillfredsställelse och som har en väsentligt sexuell innebörd

Orden "prostitution" och "prostituerad" finns inte i lagtexter.

"Barnprostitution"

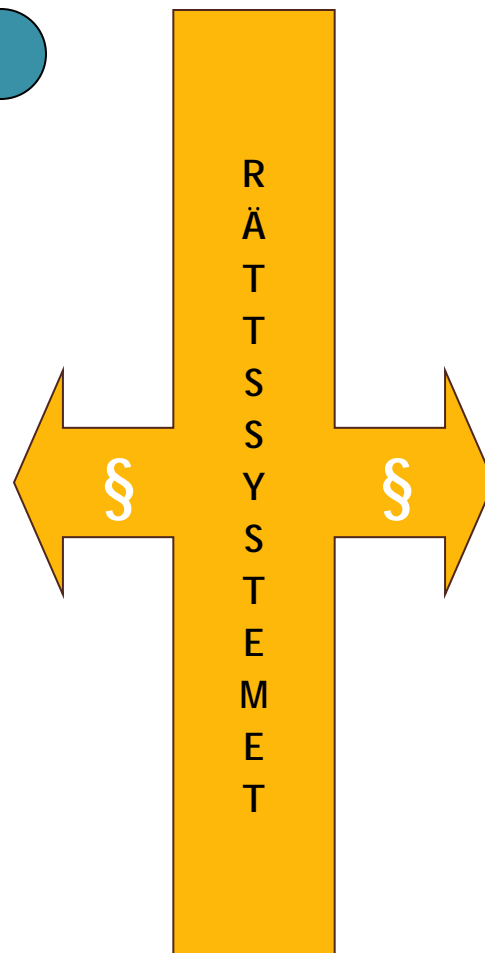
- SL 20: 8a, 9, 9a, 10
- Utförs av ett barn (under 18 år) mot ersättning:
 - samlag
 - handling som utförs i syfte att uppnå sexuell upphetsning eller tillfredsställelse och som har en väsentligt sexuell innebörd (jämförelse med samlag krävs inte)
 - uppenbart sedlighets-sårande handling (tex striptease, posering)

Syftet med kriminalisering i teori: skydda juridiska värden och rättigheter

Värden och rättigheter

t.ex:

- sexuell självbestämmande
- mänskligt värde
- personlig integritet

Gärningar som kränker värden och rättigheter

Straffrätten betyder straff och tvångsmedel

Dom, brottspåföljder

Domstolsbehandling

Åtalsprövning

Brottutredning

Brott (straffbara gärningar)

Handlingar som kan misstänkas vara brottsliga

Straffrättens följder i prostitution

Dom: leder ofta till marginalisering; försvårar vanliga livet;
gäller ofta även prostituerade

Domstolsbehandling: prostituerade kan vara skyldiga att vittna (mot koppleri) fast de får ingen nytta av behandlingen eller den eventuella domen; rädsla för hämd

Åtalsprövning: arbetet försvåras eller förhindras; inkomster saknas;
osäkerhet; rädsla för hämd, rädsla för domen

Brottsutredning: arbetet försvåras eller förhindras; inkomster saknas;
rädsla och osäkerhet

Brotten: samarbete med någon som kan vara skyldig till koppleri
⇒ prostituerade kan/vågar inte lita på myndigheter

Marginalisering: rädsla och misstankar mot myndigheter;
livet utanför lagsystemet och det officiella samhället

Frågor som inte hjälper

Varför blev du prostituerad?

- Ingenting har endast en orsak.
- Nästan vad som helst kan vara orsak.
- Varför?-frågan leder ofta till bortförklaring. Man förklarar saken på ett sätt som känns lättast.
- **Varför?-därför-förklaringar**
 - kan förhindra bemötandet och erkännandet av själva problemet
 - hjälper mycket sällan till med att förstå problemet
 - kan vara ett sätt att undvika sitt eget ansvar om sökande efter lösningar

Hur kan en duktig människa som du vara prostituerad?

Varför sysslar du inte med någonting vettigt?

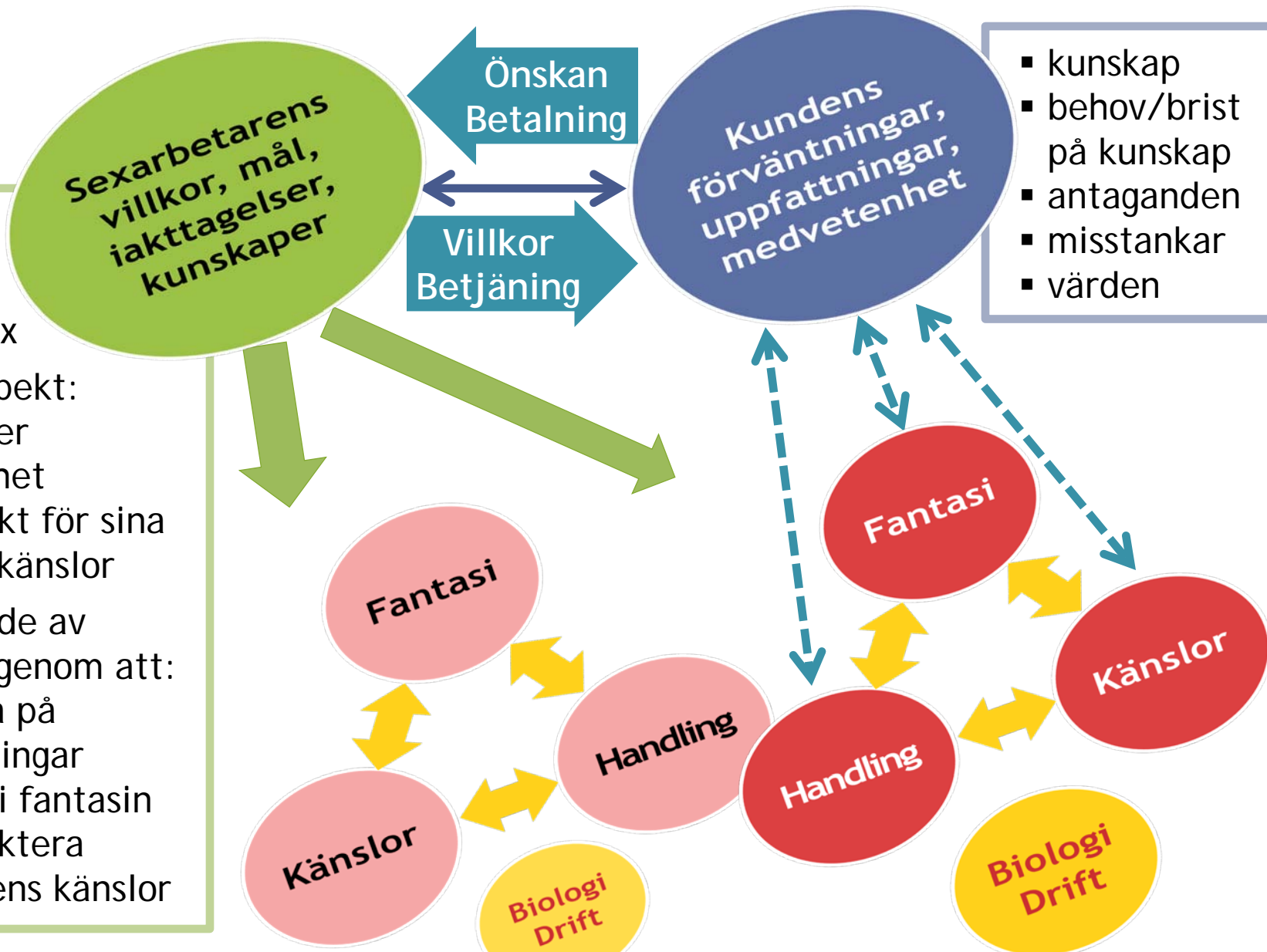
- Frågor uttrycker nedsättande attityd mot sexarbetare.
- Den som frågar verkar ha en attityd att han/hon vet allt bäst.
- Det verkar vara så att det inte lönar sig att svara någonting – åtminstone inte ärligt.

Frågor för att hitta lösningar

- Använd inte VARFÖR?-frågan.
I stället koncentrera på konkreta saker, känslor, problem, lösningar...
- Vad har hänt?
- Vilka problem har du?
- Vilket av dem upplever du som svårast?
- Vilket problem upplever du att är viktigast att bli löst?
- Vilka mål har du?
- Vad eller vem är du mest rädd för?
- Vad skulle hända om . . . ?
- Vilken slags av hjälp behöver du?
- Vad kunde du själv göra för att ändra på situationen?
- Vilket problem försökte du lösa eller vilken sak ville du ändra då du började med den nuvarande sysselsättningen?
- Har du fått nytta eller hjälp från den? Hurdant?
- Har du fortfarande nytta av denna sysselsättning? Hurdant?
- Finns det nackdelar? Hurdana?
- Hurdan lösning eller förändring behöver du nu?
- Finns det någonting som förhindrar dig att ändra ditt sätt att agera?
- Hurdana planer har du?

Dimesioner av sex mellan sexarbetaren och kunden

- Sex-kunskap
- Säker sex
- Självrespekt:
 - gränser
 - trygghet
 - respekt för sina egna känslor
- Beaktande av kunden genom att:
 - lyssna på önsknningar
 - gå in i fantasin
 - respektera kundens känslor

Tilläggsinformation

www.LadyJohanna.com/pro/

www.Pro-tukipiste.fi

www.Relipe.com/info/

<http://www.facebook.com/Salli.org>

<http://www.facebook.com/LadyJohanna.Sexpert>

Feedback är välkommen – även anonymt

<http://www.LadyJohanna.com/e-post/feedback.htm>